

یکی محبوسه

۶ - ۷۲

فلاح رفقی : مصاحبه [مظلوم ملنک مزاحی] - کورسین زاده محمد فزاد : تاریخ تدقیقہری [تورک
ادارہ سیدہ از میر] - نامہ اسماعیل : صنعت مصاحبہری [پرہیتقلر] - آغا اوغلو احمد : تورک
اقلانی [اقلایمزه دٹر] - رشاد نوری : قاشا [زده تیازو واری؟] - احمد رفیقہ : تاریخ [از میر
وازمیر اوغلو] - شارل ریل : طوبیقبو سرائی - آدرام غلاوتی : علم جریانی [علسکتیزی طایفہ
استغلامزی تأمین ایدہ بیلیرز] - احمد راسم : مشروطیت تاریخی [مقدمات] - بصری نوستار : هندستان خاطرہری

اون ین کونلک استانبول { کتابلر

شون ، علاوہ رومان : داستانیہ و سکیک [اولولراوینک خاطرہری]

بوسنلک بابہ قورسہ عمدہ سید متنبہ از میرہ
وطوبیقبو سرائیہ عالم رسملرہ آریقانورلر

ضاتی ہر پردہ ۱۰ غروشدر

[تثبت] مطبعہ سی : باب عالی - جفال اوغلی یوقوشی نومرو ۸

۱۹۲۳ - ۱۳۲۹

آغرا

آغرا بی نورک یادشاہلرنک سرایلرندن عبارت فرض ایدرم . بو سرمر کاشانلر اوقدر حاکم کہ شهری اولنرک بندکان دائرہ لری کی کوردم . آغرا تورک سلطنتی محافظہ و تثبیل دہ لہیدن دہا طالعی .. دلدیہ ہندو ایلہ انگلیزہ تورکک ماضی ایلہ قارشی قارشی کیلورہ آغرا دہ اوسلطنت باشلی باشنہ حکمراندر .

بوراسی دنیائک اک سوتیلی و کوزل بری اولیلیدی . چونکہ « تاج محل » دینیلن عشق آبدہ سی آغرا دہ در . بو آبدہ کک کولہ سی آغرا بی طاللی بر قولہ صارمش کی . چیرکین بر شہر اولان آغرا تاج سایہ سمدہ نہ قدر کوزل کورویور !

تاج محل ایچون باشلی باشنہ بر « حسن عشق » قہیدہ سی یازمق ایستردم ! اونی آیریمہ تصویرہ چالیشیرن فکر آ وروحاً او عشق ایلہ کوزلکی برکرم دہا یلایہ جتم ایچون سوبیورم ..

آغرائک ایک بیوک تاریخی سیاسی وار . اکبر وشاہ جهان .. بری ببولکک ، دیکری کوزلکک اسیری .. اکبر ہندستاندہ سلطنت ایدن تورک خاقانلرنک اک بویوکدر . ہنددہ قوردیہ اداره بناسی انگلیزلر ییقمق دکل ، تعمیر انشملر وایچندہ ایش کورویورلر . شاہ جهان ہنددہ سلطنت سورنہ تورک خاقانلرنک اک یکمکیدر . چونکہ یلیدی رہی عشق آبدہ سی ایلہ دنیادہ عشق نامہ ابدی برہیکل قوردیران یادشاہدر .

آغرائک کوزل قلہ سنی و ایچندہ کی کوزل سرائی اکبر بنا ایدرمش ، قلہ ، سوکرہ لری اولنک آتدینی قوتی تملرک اوزرنہ . یوکسملش ویریومش ؛ سرائی اولشاری و طورونری دہا کنشہ تمش وکوزلشدیرمش ؛ فقط بوقلہ دہ ووبوسرایدہ بچہ حالا اکبر حکمراندر .

قلہ ناک ایچندہ کی بنالرک ریکی قیرمزی بیاض .. اکبر اولنری قیرمزی طازدن یلیدی رمش ، شاہ جهان اولنرہ بیاض سرمردن کوزل لکر علاوہ ایش ، بو قیرمزی رنگ قویو پنبہ ووبیاض رنگ صاری بیاض .. انسانک عشقہ تسلیم اولدیہی آدہ کی رنگی ..

آغرا قلہ سی دلیہ قلہ سنی قدر کوزل دکل ، فقط اوندن دہا جانلی بولمیدی .. آغرا دہ تورک

سلطنتی ہر کونک حیاتیہ دہا صیجائی یاشامش کی .. بورادہ دہ بنالرک ہر برنک برآدی وار .. ایچندہ دولا شیرکن زہرکز سزما اولنری فیصلہ دہ یور ویاسز اولنری آلکیزدہ کی کتابدن اوکرہ نیورسکر .

بن دولا شیرکن رہبری صوصیدرم وکتابی قایام ؛ کندہی اولنرک ایچنہ تسلیم ایدم ویکن کونرک خیالتریلہ اوکونرک حقیق حیاتی ، کیزی کیزی ، جاندن قونوشقی ایستدم . ایچلرنہ اولوب پتہنہ کلوب کچن شیلری طاوانلرندن ، دیوارلرندن ، دوشہ مزلرندن ، صوروب اوکرنک ایستدم ، اوقہ چیقان اختیار خدمت لریلہ اکبر وجہانگیر زمانندن قالہ کی کوروندی ..

دلیہ قلہ سنی وقلہ سنک سرائلرنی بالراق بر مراسم کونی کورمش کی . کوزلری قلمشدر . مش ، نجی عادتاً اورک تمش .. آغرا دہ کی سراسیمز کچہ یلننک برکونندہ دولا شمش کی . ایچندہ سربست سربست کزدم و آشنا چہرملر آرادم .. حرم دائرہ سنک ایچہ سرمر قفسلی تجربہ لرنک اوکنہ کلیدیمک زمان اومینی مینی اوطلردن ریندہ شاہ جہانی آرادم ، و اونی دیشاریہ ، تاجہ باقارکن کوردر کی اولم .

بورادن منظرہ یک کوزلدی .. کیزی بوزلو « جومتا » بیلہ تر تمیز کورونیوردی . اوکدہی بیوک میداندہ قتلہ نیل کولشاری اولورمش . بو قوجہ قیلرک کولہ شنی سیر ایدرکن او ایچہ سرمر قفسلرک آرقسندہ کی جیجی وجود لری کیمیلیر ، ناصل صارصیلیر و کیمیلیر کوزل لکیرنہ دہا نہ کوزل لکر قاتلیردی .

دنیائک الک قیزین حیوانلرنی بربرنہ صالدریمق واونارک او یک جانی منظرہ سیلہ بوکوزل جرم لردہ خاجانلر کچیرمک شاہانہ برسپور اولسہ کرک .. قادیلرنک بویلہ او بونلری ایچون سودکرلی ، اونلری ایچون کورمک ایستہ دکرلی آکلایورم .. او اوقدن باقی شرطیلہ قادیلر ارککرنن زیادہ بویلہ جانی وقائی منظرہ لردن لت آیلورلر کی .. قادین او زمان ارککدن دہا قورقویور و صینیمق ایچون اون دہا آریور . محترس امیانیائک بوغا کولہ . شاربیلہ ، باغین ہندک اسکی قیل کولہ شلری بچہ ہب کوزل قادیلر ایچون پایلان ارکاک کانجہ لری در . آغراسرائلرنہ نجی حرم دترہ لری مشغول ایتدی . اوداسی حالا قادیلرلہ واونارک کوزل لکری ، قیصا قاجالریلہ دولو فرض ایدیبوردم . چیریل چیلچیل بو برلر بکا قادین وجود لرنن چیقان بخار

ایلہ اورتولوکلدیدی .. طاللی وکسکین بربخارکہ انسانک مان قلبنہ وداغنہ دوقونویور . آغرا قلمسندن چیقہ رنق زمان باغین کی ایدم . صیجائی برتماسک سرخوشانی طاشیوردم ..

سرایدہ کی بنالرہ نہ کوزل اسملر قوعیشلر ! . قیرمزی طاللی قایلن دیوارلردن سوکرہ بردن برہ قارشیکزہ بیاض ، ترہ بہ کیزمین برجام چیشورہ ؛ آدی « انجی مسجد » ! بوسجدہ بوندن دہا کوزل براسم بولونمازدی . سانکہ دیکزلرک اک بیوک انجی سی بورادہ برعمد حالتدہ دورویور . بوقصیری مبالغہ ی بولاند آلدانلر . جامع ایچنہ کیریمہ انساندہ انجی تأتیری یلایور ، او قدر سحارکہ شکلی وحمی اونودویور و انسانک بو کوزل معبدک ایچندہ دویدیہی معنوی عبادت احتیاجہ بردہ مادی عشق احتیاجی قارشیبور .. شورادہ برکوشک واکرہ آدینہ « یاسمین برج » دیشلر .. شاہ جہانک سوکیلی زوحہ سی ممتاز محل بورادہ اونوردمش . و شاہ جہان صوک نفسی ، اونی یاد ایدہ ایدہ ، بورادہ ورمش . یاسمین برجک ایچی نفس جینی لرلہ سوسلو .. انسان عادتاً یاسمین قوقوسی دویویور .. فقط بکا اولہ کینورکہ بو قوقو ممتاز محلدن قلمدور وشاہ جہان ، اوک و قنیز اولومیلہ اوکسوز قانلن زوحی ، یکسودیکی زوجہ سنک آرقسندہ ، آنجی بو قوقوی نفس ایدرک یاشایہ یلیمش .. بو کوشکک طاشدن بایلدیغنہ انسان کوچ ایتایور . اونی یلارکن طاش کی سرت بریشک قولالاش اولدیغنہ درودلو ایشانہ بیور . اوقدر یوموشاق برمنظرہ سی واکرہ سانکہ قدیغہ وایکیدن بایلمہ .. قدیغہ وایک برکوزل نفسیلہ بو شکلہ کیری ورمش ..

آغرا قلہ سی دہ لدیدہ کی قلہ کی تورک سلطنتک خزینہ لرنی محافظہ ایچون قورولش .. دنیادہ یک آرقلمہ بو قدر زنکن بر خزینہ کک محافظہ ستہ مأمور اولشد .

شہردن بچانائک ایستہ بیورم . اونک یاسری یوسرو دارسو قانلری ویکوک اولری ، ہلہ قلہ یی کزکدن سوکرہ ، دولا شیلنچہ بوتون بوتون بیچارہ کورویور .. یالکز چارشیشی جانی .. دلیدہ اولدینی کی بورادہ دہ کوزونو و رنگ وار .. فقط آغرا چارشیندہ کی کورونو جسور بر اسنہرا قہقہ یی دکل ، قورقاق و بجرکیز بر خدمتچی بابردیسی .. قلہ دہ کی سرائلرہ خدمت ایچون نہالکدن کیلور کی !

اولدنی دوشونلکسزین ، قولانمہ کوزل کلن
مصراعلرک اکسیک اولدنیفندہ وظیفہ ییلیر .

سسرجه بوآقشام دغویور رومی سہارک

اک طائی شعرل بزمہ اک غملی کلندر
کوزیاشرلی طرزندہ کولکدن سوزولندر

عائده شقندن بری روز کار می قوشدی

الح ..

ترجمہ کتابلر

بہرمن - صوک زما لدرہ بری آفہسنہ
نشر اولنان یکی ازلر آرمسندہ عفت قویجہ خانک
رومن رولاندن ترجمہ ایستدیک، بوبوک بستمہ کارک
حیتہ عائہ ، برکتاب وار ، بوبوکتاب ، بونوع
اثرلرک لاسافزودہ ، ولو ترجمہ بیلہ اولسہ - ایلاک
نمونہ سیدر ، عفت قویجہ خانک ترجمہ سی برتقان
تلاقی ایدیور . اثرک اصلی طائش بر موسیقی
بحرینکدر وسادہ موسیقی ہوسکارلرنک دہ کیل
ہرکسک لانتہ اوقویجہ بیلہ کی برشکامدہ . فی الحقیقہ
بہموفک حیاتی موسیقی سراقیلرلی اک زیادہ
جذب ایدن برموضوع وحیاتلری یازیلان بوبوک
انسائل میانندہ تجسس ، تدقیق وتحلیلہ اک زیادہ
مساعدا اولاید . بویات بلشدن بامہ اضافدہ
دولودر . شان و شرف و قدرتک اک بوبوکسک
سرخلرینہ وارن بوسنمکار اک فنجیم صفتیلر
ایچندہ یاشامش اک درن المری چکسک ر . بو
حیات (ہاید) ک (شوہن) ک ، (سہار
فرانق) ک حیاتلری کی ساکن و یکسک چکسک
ومادی ومعنوی بونون اضطرارباتی اثرلرنک روحنہ
ایشلہمشد . بوندن طولای بہموفک اثرلری اچی
آقلاقم ایچون حیاتی بیلک ، حیاتی آقلاقم
ایچون اثرلری طائقی لازمدر .

معافیہ ائیزدیک کتابدہ مہم برتقان کوزہ
چاربیورہ بودہ بہموفک آناری حقندہ بر تدقیق
وتحلیل . در . ہایدن و موزار طرزندہ کی ایلاک
اثرلریلہ فوق البشر بر قوت وعظمتہ بوبوکسک
صوکتیلر ، (دو قوزنجی سفونی) و (مس
سونولن) و صوک (قوآتور) لر آراسندہ کی
فرق نہ در ، کندی تعبیری وجہلہ طیشایدن
ایچریہ ، روحدہ درینلکریہ دغویور بواشین
ناسیل اولمش ، نہ قادر اثر وجودہ کتیرمش ،
شخصیتی ہاکیرندہ داما قوتلہ عیاندہ ؟ بونون
بوبرک کتاندہ اکسیککی واکفایتیلرکی بلیدر .
اثر بوجہندہ برہوسکارک تجسس وتدقیق آرزوسنی
تعلیم ایدیور . ہیکر ہیکر حاللدہر . اسافزودہ ایسہ
بویہ بامہ براتر اولمادی ایچون کتابک بوجہندہ
تام اولماسی لازم کایدی . — س. ج

آغرادہ تاجک کوزل لری اوکندہ روحک
بونون حساسیتی ایلہ مونکور مونکور آغلایان
بن اکبرک بوی چارہ بای تخی ایچون دہ بر قیچ کوز
بای دہ کدن آریلاماشدم .
دلویہر بریلوسف دماغیلہ درن درن دوشون
بن آغرادہ بر شاعر بورہ کیلہ آغلامش وبوکوز
یاشلم آرمسندہ حقیقی دہا یقیند کورور کی
اولتدم .

بصری نوستار

اَوْن بَشَقْ کَوْنُکْ اِسْتَانِیُونْ

کتابلر :

مابسی کیجیسی کتچ شاعر یحی صائم
یکک بومنظوم اثری ، مشہور فراز شاعری
« موسہ » نک ائزند مقبلسدر . کچہ یحی صائم
یک غریب مقدمہ سمدہ اثری ترجمہ ی تألیفی تالی
ایستدیک ، وضوح ایلہ ییلدیریور : بویازی
اوقویانلر بوندہ اسلک عینی آراشلر یک ہیودہ
بورولمشدر « دیر ، حالیکہ اتراز اسلک سطر
سطر یاکلش ویاخود سقط بر ترجمسندن باشقہ
بر شی دکلدہر .
شاعر مقدمہ سمدہ دوام ایلہ « چونکہ بو اثر ،
غریبہ بر فضولی روحلہ یاتوب یاقیلان بوبوکسک
موسہ نک ، ایلاک کتچاک یانلرندہ (!) دہا
صوکمارلر اوکندہ دزچوکرک حیرتلدہلدیغیم
مؤید کیچلرندن عاجز بر شاعرک قریحہ سمدہ عکس
ایتش یازیلدر » دبیور .

اعتراف اتملہ کی بو « یازاق » لر اسلدمک ہر
مصرعک تورجیہ یاکلش اولدرق نقلی شکندہ
تخی ایدیور . یاکلش ترجمہ نک (اثر) اولجانی
صافیانہ تالی ایدن یحی صائم یک ، نیسان کیچہ سنی
« خولایلرنک سرائیدہ بلبلارکسنی دیکلش کتچ
قیز واصل روحلی متفکد تمیز و بیاض ایاقلرنہ
تقدیم ایدیور . لطیفہ بر طرف فقط متفد ایاغک
کتچ قیز آیاغیلہ لستنی اصلا آکلامہ دقدن باشقہ
متفد ایاغک مستکبرہ خیالی بر شعرک مقدمہ سمدہ
تماماً ناجمل کوردک .

بونون بر عصرک حافظہ سمدہ بر طوٹان ووز
بیکارچہ کتچ کوزک یاشلریلہ ایلامش اولان
(نیسان کیچہ سنی) کی شعرلرک ترجمہ سی یاقی
جسار دخی کوستردی . شاعرک کوچ تقدیرکار
بولجی قید ایستدک صوکرا یحی صائم کی
طرزندن یایلان ترجمہ ، اصلہ مطابق اولوب

تورک حاملری دہ بر پرہ کورتور دیلر قلہ نک
ایچندہ کی حاملردن صوکرہ بوراسی بکا بر کلخان
کلدی .. آغرا دلہیدہ کی تورک حاملری ایش ، تن
پس انسائل اولری برچرکاب برنہ چوریشلر
ارککاری کیلر قادیانلر یقائنکی ایچ صندقلری
بو برلردن بونون کیرلہ تمک ایچون بوبوک
بر عصیتلہ فیزلادم چیقہمیدی ..

آغرا نک اطراق دوزنکین تورہ روحانی خرابہ
لرلہ دولو . دایہ فیرلندہ باشلادیم تارکخ کتابیہ
بورادہ دہ دوام ایدیورم .

تاج کلدہ یاتان ممتاز عکک بوبوک بابلی وزیر
عماد الدولہ نک تریبہ سی بر اولو ایچون قورولش
برکاشانہ ، برمزار ایچون یایلش برسر ایدر ..
هیچ برورز اولدکدن صوکرہ بویلہ محتم بر
قوناقدہ اوتورماشد . بالخاصہ باغچہ سی یک
خوشمہ کندی ایدی .. عماد الدولہ نک روحی
احمال کہ مہتابی کیچہ لردہ اسکی داراشی تخیل ایچون
بو باغچہ دہ دولاشیوردی . بو باغچہ مہتابی
کیچہ لردہ یک کوزل اولسہ کرکدر .. کوندوز
بیلہ اولندہ مہتابی کیچہ لردہ کوزل بنارک آلدینی
منظرہ وار ..

اکبرک سزادی شہردن بش فرسخ
اوزافدہ .. ایچندہ کیردیکم زمان کندی
بوبوک بر قبول سالوشدہ بولدم . سزار بوسالوک
اورتمسندہ خانقانی بیلش بر تخت کی دوروریدی ..
اولونک حق اولان بر قاریش طورباق برنہ بو
کندیش تورہ اکبرک اولدینی ایچون بکا صغوق
کلدی . صدوقہ نک یانہ یافلاشمہ برق اوزافدہ
دورمش واکا باقارک اسلرک مقدر بونہ لہ
بیلہ یئہ ایئہ انہ بر سزارہ کومولسک محکوم
اولدنی آچی آچی دوشونمدم .. بوبوک بو
بوش وکیش برده بکا چوچولرک ائندہ برمدت
ایوان و نہایت سونوب پرہ دوشن رنگی بر
بالون کی کوروندی ..

ہلہ اونک یک قیصہ عمرلی پای تختی زیارت
ایندیکم زمان کندی یئہ یک آیدشدم .. اکبر
آغرای بر آراق بر اراقش و اونک جوازندہ کی
برای تخت قوردرمشدی .. ویرانلری کنرچہ
اکبرک بوشہ کیدن بواکمنہ آجماق قایل دکل
بوراسی جدآ کوزل و مکدل قورولش ، فقط
تخلاری یک درنہ آتلاماش کہ اکبری دہا
حیاتندہ ایکن بر اقلش .. رؤیادہ قورولان
کاشانہ رکی قورولش و یقیلدش ..

اکبر قورولجریلہ تکرری اولولنتہ اوزمک ایستہ ی
واکمی مجدولردن تکررینہ لایق رفول اولتی
ایچون یوکسک ایستہ ی زاهدردن .. بارلرینک
اوزرنہ (اللہ اکبر جل جلالہ) دہ یازدارن اکبر
مطم بوش برنہ دہ ہیبتی عسکر برانہ واولکس
صدا ایلہ حالا یوکسک لری برتکیر سنی ..